

PATVIRTINTA

Raseinių rajono savivaldybės tarybos 2022 m.
balandžio d. sprendimu Nr.

RASEINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Raseinių rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Raseinių rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) teritorijoje augančių želdynų ir želdinių apsaugą, tvarkymą, priežiūrą, pertvarkymą, kūrimą, inventorizavimą, veisimą, saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo leidimų išdavimo ir prašymų dėl želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydžio perskaičiavimo nagrinėjimo ir sumokėtos želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos grąžinimo tvarką, atkuriamosios vertės atlyginimo reikalavimus, želdynų ir želdinių savininkų ir valdytojų bei kitų asmenų teises ir pareigas tvarkant ir prižiūrint želdynus ir želdinius.

2. Taisyklės netaikomo miško paskirties žemėje augantiems augalams.

3. Taisyklių tikslas – nustatyti priemones, užtikrinančias želdynų ir želdinių, kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūrai svarbių kraštovaizdžio elementų, išsaugojimą, kad būtų užtikrintas gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio stabilumas, gyventojų teisė į aplinkos sąlygas, gerinančias jų gyvenimo kokybę.

4. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu (toliau - Želdyno įstatymas), šio įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais ir kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais.

5. Fiziniai ir juridiniai asmenys želdynus ir želdinius saugo, tvarko ir prižiūri patys arba sudaro sutartis su asmenimis, turinčiais atitinkamą kvalifikaciją ir kuriems Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nustatyta tvarka yra suteikta teisė vykdyti šiuos darbus, vadovaudamiesi želdynų įstatymu, šio įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais, kitais Lietuvos Respublikoje galiojančiais teisės aktais bei šiomis Taisyklėmis.

6. Taisyklės yra privalomos visiems Savivaldybės teritorijoje esantiems želdynų ir želdinių savininkams, valdytojams ir naudotojams, želdynus ir želdinius projektuojančioms, įrengiančioms, prižiūrinčioms įmonėms, fiziniams ir juridiniams asmenims.

7. Taisyklėse vartojamos šios sąvokos:

7.1. **intensyvus želdinių genėjimas** – želdinių priežiūros darbai, kurių metu pašalinama daugiau kaip 30 procentų medžių ar krūmų lajos tūrio;

7.2. **komisija** – Raseinių rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija, sudaryta Savivaldybės tarybos sprendimu;

7.3. **neteisėtas želdinių naikinimas** – tiesioginis ar netiesioginis mechaninis ar cheminis poveikis želdiniams ar jų aplinkos sąlygų pakeitimas, dėl kurio pažeidžiamos želdinių gyvybinės funkcijos, želdinių kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos ar intensyvus genėjimas nesilaikant teisės aktų reikalavimų, taip pat saugotinių želdinių kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos ar intensyvus genėjimas neturint galiojančio leidimo, sprendimo ar nesumokėjus želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos;

7.4. **saugotini želdiniai** – medžiai ir krūmai, atitinkantys Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus augimo vietos, rūšies ir matmenų kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams, ir (ar) Savivaldybės tarybos sprendimu saugotinais paskelbti dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai, kuriems kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti reikalingas leidimas ar sprendimas;

7.5. **savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijos** – želdiniais ar želdynais užimti žemės plotai, esantys savivaldybės patikėjimo ar panaudos teise valdomoje valstybinėje žemėje ir savivaldybei nuosavybės teise priklausančioje žemėje, taip pat valstybinės žemės valdytojos Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos valdomoje valstybinėje žemėje miestuose, miesteliuose ir kurortuose;

7.6. **viešieji želdynai ir želdiniai** – savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esantys želdynai ir želdiniai, skirti visuomenės poreikiams tenkinti, arba valstybinėje žemėje esantys atskirieji ir priklausomieji želdynai ir želdiniai, dėl kurių lankymo, apsaugos ir priežiūros tarp valstybinės žemės valdytojo ir Savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta sutartis, taip pat privačioje žemėje esantys želdynai ir želdiniai, dėl kurių lankymo, apsaugos ir priežiūros tarp privačių želdynų ir želdinių savininkų ir Savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta sutartis;

7.7. **viešoji erdvė, bendro naudojimo teritorija** – gyvenamosios vietovės, urbanizuotos teritorijos erdvinis struktūros elementas, skirtas visuomenės bendriesiems interesams tenkinti.

7.8. **želdinių gerovė** – optimalus želdinių fiziologinių, ekologinių ir gyvybinės erdvės poreikių tenkinimas, siekiant išsaugoti želdinių sveikumą, ilgaamžiškumą ir atsparumą;

7.9. **želdynas** – ne mažesnis kaip 0,01 hektaro ne miško žemės plotas su želdiniais, kuriame gali būti vandens telkinių, želdynų statinių ir įrenginių, vejų ir gėlynų;

7.10. **želdyno pertvarkymas** – želdyno struktūros keitimas, iškertant ar kitaip pašalinant iš augimo vietos ne mažiau kaip 20 procentų želdyno želdinių arba papildant želdyną naujais želdiniais, kurie sudarys ne mažiau kaip 20 procentų želdyne jau esančių želdinių skaičiaus;

7.11. **želdyno projektas** – vadovaujantis Želdynų įstatymu parengtas dokumentas, kuriame remiantis inventorizavimo ir tyrimų duomenimis tekstu ir grafiškai (brėžiniais, vaizdiniais, modeliais) pateikiami želdyno kūrimo ir (ar) pertvarkymo techniniai ir architektūriniai-meniniai sprendiniai, želdyno priežiūros ir tvarkymo rekomendacijos;

7.12. **želdynų ir želdinių apsauga** – visuma veiksmų ir priemonių, kuriomis užtikrinamas želdynų kompozicijos, želdinių kiekio ir biologinės įvairovės išsaugojimas, želdinių gerovė, įskaitant želdynų ir želdinių apsaugą nuo neteisėto jų naikinimo;

7.13. **želdynų ir želdinių būklės ekspertizė** – želdynų ir (ar) želdinių fizinės, ekologinės, fiziologinės, estetiškos būklės, mechaninio stabilumo ir gyvybinės erdvės tyrimas ir vertinimas;

7.14. **želdynų ir želdinių priežiūra** – periodiškai atliekami darbai, kuriais siekiama želdyne palaikyti ir (ar) pagerinti želdinių būklę, kad želdynas geriausiai atitiktų savo paskirtį, taip pat palaikyti ir (ar) pagerinti pavienių želdinių tinkamą dendrologinę (ekologinę) būklę, želdynų statinių ir įrenginių techninę būklę;

7.15. **želdynų ir želdinių tvarkymas** – darbai, kuriais atkuriami, keičiami, atnaujinami želdynai, pavieniai želdiniai, želdynų statiniai ir įrenginiai, kai iškertama ar kitaip pašalinama iš augimo vietos arba papildoma naujais iki 20 procentų želdyno želdinių;

7.16. **želdynų planavimas** – strateginis ir (ar) teritorijų planavimas teisės aktų nustatyta tvarka, kurį atliekant numatomas želdynų, žaliųjų jungčių išdėstymas, apsaugos ir tvarkymo principai, kiti želdinių gerovę, ekologinį stabilumą ir gyvenamosios aplinkos kokybę užtikrinantys sprendiniai;

7.17. **želdynų sistema** – strateginio ar teritorijų planavimo dokumentuose numatyta urbanizuotų teritorijų gamtinio karkaso ir (ar) žaliosios infrastruktūros dalis – tikslingai ir nuosekliai formuojama želdynų, pavienių želdinių, jų grupių ir žaliųjų jungčių visuma, palaikanti ekologinį stabilumą ir gerinanti žmonių gyvenamosios aplinkos sąlygas.

8. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos galiojančiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS

BENDRIEJI ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS, PRIEŽIŪROS, TVARKYMO IR KŪRIMO PRINCIPAI

9. Želdynų ir želdinių apsauga, priežiūra, tvarkymas, kūrimas bei želdinių veisimas organizuojami vadovaujantis šiais principais:

9.1. želdynų ir želdinių priežiūros darbai atliekami nedarant neigiamo poveikio aplinkai ir žmogui;

9.2. nemažinamas Raseinių rajono savivaldybės bendrasis atskirųjų želdynų, kurie išskiriami bendrajame bei specialiuosiuose teritorijų planuose, plotas, želdynuose ir želdiniuose saugoma ir gausinama biologinė įvairovė;

9.3. išlaikomi užstatytų ir atvirų, gyventojų poilsiui ir sveikatingumui skirtų teritorijų optimalūs ploto santykiai (nustatyti pagal galiojančias normas), ekologiniai ir estetiški ryšiai;

9.4. siekiama išsaugoti ir tinkamai tvarkyti esamus geros būklės želdinius jų augimo vietoje, prioritetą teikiant jau susiformavusiems želdiniams prižiūrėti, atnaujinti;

9.5. artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje (daugiabučių namų kiemuose) siūloma gyventojams inicijuoti želdinių sodinimą ir priežiūrą prieš tai informuojant seniūnijos seniūną, Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo bei Viešosios tvarkos skyrius apie numatomus atlikti darbus;

9.6. kritinės būklės medžių laipsniškas pakeitimas sveikais, atsparesnių rūšių ir veislių individais; siekiama, kad prie gatvių sodinami rūšiniai medžiai ir (ar) jų veislės pasižymėtų pakankamu atsparumu šalčiui (įšalui), vėjui, ligoms ir kenkėjams, oro ir dirvos taršai, ledo tirpsmo druskoms (druskų aerozoliui), kietai ir puskietai dangai, taip pat būtų pakantūs dirvos kokybei ir genėjimui;

9.7. planiniai Savivaldybės želdinių priežiūros, kirtimo, genėjimo darbai atliekami pagal parengtą želdinių inventorizaciją – tai leidžia efektyviau planuoti biudžeto lėšas ir užtikrinti darbų tęstinumą; planinius želdinių kirtimo darbus rekomenduojama atlikti ne vegetacijos laikotarpiu (nuo rugpjūčio 1 iki kovo 15 dienos), išskyrus atvejus, kai želdiniai kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai, turtui, saugiam eismui, saugiam elektros energijos, šilumos, dujų, naftos ir jos produktų tiekimo atnaujinimui arba tiesiant ir atnaujinant kelius.

III SKYRIUS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ KLASIFIKACIJA

10. Želdynų sistema kuriama, siekiant geriau subalansuoti urbanistinio ir gamtinio karkaso struktūras. Želdynų sistema, pagal želdynų augimo vietą, skirstoma:

10.1. **atskirasis želdynas** – parkas, miesto ar miestelio sodas, skveras ar kitoks želdynas, esantis žemės sklype, kuris pagal jo naudojimo būdą priskiriamas prie atskirųjų želdynų teritorijų;

10.2. **priklausomasis želdynas** – želdynas, esantis statiniams ir įrenginiams skirtame žemės

sklype;

10.3. **žaliosios jungtys** – želdynų, pavienių želdinių ir vertikalių ir (ar) stogo želdinių visuma, užtikrinanti rekreacinius ir (ar) ekologinius ryšius tarp atskirųjų želdynų, miško masyvų ir (ar) kitų gamtinio karkaso struktūrų.

11. Želdynų sistema planuojama Raseinių rajono savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, įvertinus vietovei būdingus gamtinius ir kultūrinius kraštovaizdžio elementus, istorinę raidą, urbanistinę erdvinę struktūrą, bendruosius teritorijų naudojimo ir apsaugos bei paveldosaugos reikalavimus.

12. Atskiriesiems želdynams formuojami jiems skirti žemės sklypai, kuriuose rekreaciniams, mokslo, mokymo, kultūros, švietimo, pažinimo, aplinkos kokybės gerinimo, sveikatinimo, estetiniams ir kitiems visuomenės poreikiams tenkinti kuriami ir tvarkomi želdynai.

13. Priklausomieji želdynai kuriami ir tvarkomi atsižvelgiant į žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą, vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais.

14. Miestų ir miestelių teritorijose minimalų privalomą viešųjų atskirųjų želdynų plotą vienam gyventojui ir didžiausius jų pasiekiamumo atstumus (toliau – atskirųjų želdynų norma), privalomus rengiant teritorijų planavimo dokumentus, tvirtina aplinkos ministras.

15. Draudžiama keisti žemės sklypo, kuris pagal naudojimo būdą priskirtas atskirųjų želdynų teritorijoms, pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) naudojimo būdą, skaidyti tokį žemės sklypą į mažesnius žemės sklypus, jeigu dėl to sumažėtų viešojo atskirojo želdyno plotas, išskyrus atvejus, kai kartu su sprendimu dėl žemės sklypo, kuris pagal naudojimo būdą priskirtas atskirųjų želdynų teritorijoms, pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) naudojimo būdo pakeitimo ar tokio žemės sklypo suskaidymo į mažesnius žemės sklypus, priimamas sprendimas dėl lygiaverčio sumažėjusiam plotui naujo viešojo atskirojo želdyno sukūrimo ne didesniu kaip 500 metrų atstumu nuo žemės sklypo, kuris pagal naudojimo būdą priskirtas atskirųjų želdynų teritorijoms ir kurio pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) naudojimo būdą nuspręsta pakeisti ar kurį nuspręsta suskaidyti į mažesnius žemės sklypus.

16. Priklausomųjų želdynų minimalų privalomą santykinį plotą žemės sklype, skirtą išimtinai tik želdiniams augti (toliau – priklausomųjų želdynų norma), jo apskaičiavimo tvarką ir teritorijas, kurioms priklausomųjų želdynų norma nenustatoma, tvirtina aplinkos ministras. Priklausomųjų želdynų norma nustatoma atsižvelgiant į teritoriją, kuriai rengiamas teritorijų planavimo dokumentas, esamą ar numatomą žemės sklypo naudojimo būdą (būdus), žemės sklype esančių ir projektuojamų pastatų paskirtį. Priklausomųjų želdynų norma gali būti kompensuojama vertikaliuoju pastatų apželdinimu, su žemės sklypu besiribojančių ar ne didesniu kaip 200 metrų

atstumu nuo žemės sklypo ribos esančių ar numatytų įveisti atskirųjų želdynų arba rekreacijai pritaikytų miškų plotais – didžiausius leidžiamus kompensuoti priklausomųjų želdynų normų dydžius ir jų apskaičiavimo tvarką nustato aplinkos ministras. Priklausomųjų želdynų norma privaloma rengiant teritorijų planavimo dokumentus.

17. Ne rečiau kaip kartą per 5 metus Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyrius kartu su Viešosios tvarkos skyriumi patikrina, ar savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose priklausomųjų želdynų normos įvykdytos, ir iki kitų po patikrinimo metų pirmojo ketvirčio pabaigos Savivaldybės interneto svetainėje paskelbia informaciją apie priklausomųjų želdynų normos įvykdymą savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose, ir, jeigu priklausomųjų želdynų normos savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose neįvykdytos, pateikia informaciją apie numatytą problemos sprendimą ir terminą jam įgyvendinti.

18. Iki kiekvienų metų pirmojo ketvirčio pabaigos Savivaldybės interneto svetainėje paskelbiama atnaujinta informacija apie atskirųjų želdynų normų įvykdymą ir, jeigu atskirųjų želdynų normos savivaldybės teritorijos dalyje neįvykdytos, pateikiama informacija apie numatytą problemos sprendimą ir terminą jam įgyvendinti, siekiant, kad atskirųjų želdynų normos būtų įvykdytos, teisės aktų nustatyta tvarka turi būti inicijuojami Raseinių rajono savivaldybės teritorijos ar jos dalies bendrojo plano pakeitimai, formuojami žemės sklypai naujiems atskiriesiems želdynams, įgyvendinami kiti veiksmai. Savivaldybės interneto svetainėje pateikti informaciją apie atliktus veiksmus, siekiant atskirųjų želdynų normų įvykdymo.

IV SKYRIUS

ŽELDYNŲ KŪRIMAS, ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGA, PRIEŽIŪRA IR TVARKYMAS, ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ INVENTORIZAVIMAS IR BŪKLĖS STEBĖSENA

19. Želdynų kūrimas apima želdynų planavimo, želdynų projektavimo ir želdynų projekto įgyvendinimo procesus.

20. Už Savivaldybės želdinių išsaugojimą, tinkamą jų priežiūrą ir tvarkymą atsako visų nuosavybės formų įmonės, įstaigos, organizacijos, privačių valdų savininkai ir valdytojai.

21. Želdinių, augančių privačiame žemės sklype, šakos negali išsikišti iš už sklypo ribos, jeigu jos trukdo kaimynams, kelia pavojų statiniams, pastatams, saugiam eismui gatvėse. Jei išsikišusias šakas reikia nukirsti, tai atlieka žemės, želdynų ir želdinių savininkai, valdytojai ir naudotojai, kurių sklype auga želdiniai.

22. Želdynus ir želdinius būtina išsaugoti kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūriškai svarbius kraštovaizdžio elementus.

23. Želdynų sistemos ar jos dalių ribos numatomos, saugomi ir saugotini želdiniai gali būti pažymimi, sprendiniai dėl atskirųjų ir priklausomųjų želdynų gali būti nustatomi šiuose teritorijų planavimo dokumentuose: Raseinių rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane, detaliuosiuose planuose, inžinerinės infrastruktūros vystymo planuose, specialiojo teritorijų planavimo žemėtvarkos dokumentuose (žemėtvarkos schemose, kaimo plėtros žemėtvarkos projektuose), saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose.

24. Naujiems viešiesiems atskiriesiems želdynams įrengti ar esamiems viešiesiems atskiriesiems želdynams pertvarkyti privaloma parengti želdyno projektą. Viešųjų atskirųjų želdynų statiniams ir įrenginiams rengiami statinių projektai, kai tokių projektų rengimą numato Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (toliau – Statybos įstatymas).

25. Saugomi ir saugotini želdiniai pažymimi kultūros paveldo objektų ir jų teritorijų, kultūros paveldo vietovių apsaugai parengtose schemose, įvardinami nekilnojamojo kultūros paveldo apskaitos dokumentuose.

26. Priklausomųjų želdynų įrengimas ar pertvarkymas numatomas statinių ir įrenginių projektuose, kuriuose būtina įvertinti želdinių inventorizavimo duomenis ir nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto išvadą, kai tokią išvadą parengti būtina, vadovaujantis priklausomųjų želdynų normomis, teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, paveldo apsaugą, statybą ir teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

27. Privatiems želdynams įrengti, prižiūrėti ir tvarkyti želdynų projektų rengti neprivaloma. Įrengiant ar pertvarkant privačius želdynus, veisiant želdinius privačioje žemėje, būtina laikytis želdinių sodinimo minimalių atstumų (5 priedas) ir priežiūros reikalavimų, nustatomų aplinkos ministro tvirtinamose Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklėse (LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. D1-717 „Dėl želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklių patvirtinimo“).

28. Viešųjų atskirųjų želdynų projektavimo tvarka ir etapai yra aprašyti Želdynų įstatyme.

29. Viešieji želdynai įrengiami ar pertvarkomi vadovaujantis želdynų projektais, kai tokius privaloma parengti, vadovaujantis šių Taisyklių 25 punktu ir Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklėmis (LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. D1-717 „Dėl ir Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklių patvirtinimo“).

30. Želdynų statiniai ir įrenginiai įrengiami pagal statinių projektus, kai tokių projektų rengimą numato Statybos įstatymas.

31. Sodmenų kokybės reikalavimus viešųjų želdynų įrengimui ir želdinių viešosiose erdvėse sodinimui nustato aplinkos ministras (LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymas Nr. D1-674 „Dėl sodmenų kokybės reikalavimų patvirtinimo“).

32. Želdinių apsaugos reikalavimai vykdant statybos darbus, įskaitant valstybinės reikšmės kelių ir viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių statybos ir remonto darbus, nustatomi aplinkos ministro tvirtinamose Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklėse (LR aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymas Nr. D1-193 „Dėl želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“).

33. Saugomais gamtos paveldo objektais želdiniai ir želdynai skelbiami, prižiūrimi ir tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu ir Želdynų įstatymu. Saugomais kultūros paveldo objektais želdynai skelbiami, prižiūrimi ir tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu ir Želdynų įstatymu.

34. Medžiai ir krūmai, atitinkantys Vyriausybės nustatytus kriterijus dėl augimo vietos, rūšies, matmenų ir būklės, priskiriami saugotiniams želdiniams (6 priedas).

35. Nesaugotinus medžius, jų grupes, krūmus, vijoklinius augalus, taip pat vaismedžius ir vaiskrūmius žemės savininkai tvarko savo nuožiūra.

36. Želdinių, augančių privačiame žemės sklype, šakos negali išsikišti iš už sklypo ribos, jeigu jos trukdo kaimynams, kelia pavojų statiniams, pastatams, saugiam eismui gatvėse. Jei išsikišusias šakas reikia nukirsti, tai atlieka žemės, želdynų ir želdinių savininkai, valdytojai ir naudotojai, kurių sklype auga želdiniai.

37. Dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai Savivaldybės tarybos skelbiami saugotiniais želdiniais, vadovaujantis aplinkos ministro nustatytais kriterijais. Per 20 darbo dienų nuo Savivaldybės tarybos sprendimo dėl medžių ir krūmų paskelbimo saugotiniais želdiniais priėmimo raštu informuojami saugotiniais paskelbtų želdinių savininkai ir valdytojai. Informacija apie sprendimą dėl medžių ir krūmų paskelbimo saugotiniais želdiniais, laikantis asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, per 20 darbo dienų nuo sprendimo dėl medžių ir krūmų paskelbimo saugotiniais želdiniais priėmimo paskelbiama Savivaldybės interneto svetainėje.

38. Želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo darbai vykdomi vadovaujantis šiomis Taisyklėmis, želdynų projektais, kai tokius projektus privaloma parengti, vadovaujantis šių Taisyklių 24 punktu, aplinkos ministro tvirtinamomis Medžių ir krūmų, vandens telkinių, esančių želdynuose, priežiūros taisyklėmis. Želdynų statiniai ir įrenginiai prižiūrimi ir tvarkomi vadovaujantis statinių projektais ir (ar) tokių objektų priežiūrą ir tvarkymą reglamentuojančiais teisės aktais.

39. Viešieji atskirieji želdynai tvarkomi ir prižiūrimi pagal želdynų projektus, išskyrus šiuos želdinių priežiūros ir tvarkymo darbus: kasmetinį medžių ir krūmų genėjimą, nudžiūvusius, pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui keliančius, invazinių medžių ir krūmų kirtimą, medžių ir krūmų atžalų pašalinimą, tręšimą, želdynų statinių ir įrenginių tvarkymą ir kitus želdynų ir želdinių priežiūros darbus, skirtus gerai fizinei ir estetinei želdyno būklei palaikyti.

40. Valstybinės reikšmės parkų, kitų viešųjų želdynų, viešųjų ir konfesinių kapinių, gatvių želdinių priežiūrą ir tvarkymą, kitoje negu privačioje žemėje augančių saugotinių želdinių genėjimą gali atlikti tik Želdynų įstatyme numatyta kvalifikaciją turintys želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo specialistai.

41. Želdinius, kurie auga viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose, tvarko ir naujus želdinius šiose zonose veisia viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas. Želdinius, kurie auga privažiuojamųjų geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose, saugo ir tvarko privažiuojamųjų geležinkelio kelių savininkas ar valdytojas.

42. Valstybinės reikšmės automobilių kelių želdiniai prižiūrimi ir tvarkomi vadovaujantis Želdynų įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių įstatymu ir Kelių priežiūros tvarkos aprašu patvirtintu LR Vyriausybės 2004 m. vasario 11 d. nutarimus Nr. 155 „Dėl kelių priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“.

43. Privačiuose žemės sklypuose želdinius prižiūri, tvarko ir saugo žemės savininkai ar naudotojai.

44. Visuomeninės paskirties teritorijų (mokyklų, ligoninių, vaikų darželių ir kt.) želdinius prižiūri, tvarko ir saugo šių valdų savininkai, valdytojai arba pagal sutartį samdomos įmonės.

45. Savivaldybės teritorijoje (išskyrus privačiuose žemės sklypuose) sodinti, prižiūrėti, pertvarkyti želdinius galima tik suderinus su tos vietos seniūnu, Savivaldybės administracijos Architektūros ir teritorijų planavimo skyriumi (toliau – ATPS), Viešosios tvarkos skyriumi (toliau – VTS), pateikus apželdinimo projektą arba schemą ir vadovaujantis galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais bei teisės aktais.

46. Parkus, skverus, gatvių ir kitus bendrojo naudojimo želdinius prižiūri ir jų tvarkymą organizuoja tos teritorijos seniūnija, kuri su ūkio subjektais sudarinėja sutartis želdynams tvarkyti ir prižiūrėti. Seniūnija kontroliuoja atliekamų darbų kokybę ir kieki.

47. Lietuvos Respublikos energetikos ministras nustato elektros tinklų apsaugos zonose augančių želdinių priežiūros ir tvarkymo reikalavimus (LR energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymas Nr. 1-93 „Dėl elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo“).

48. Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos tikslas – surinkti, apibendrinti ir nustatyta tvarka viešinti duomenis apie želdynų ir želdinių rūšinę sudėtį, plotus, želdinių parametrus, būklę, sudaryti sąlygas šiuos duomenis naudoti planuojant ir projektuojant želdynus, planuojant želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą, vertinant želdynų plotų atitiktį teisės aktuose nustatytoms želdynų normoms ir nustatant želdynų ir želdinių būklės pokytį.

49. Želdynų ir želdinių inventorizavimo darbai ir informacija apie inventorizaciją skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje.

50. Želdynai ir želdiniai inventorizuojami visoje Savivaldybės teritorijoje, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą. Želdynai ir želdiniai inventorizuojami surenkant pagrindinius duomenis (želdinio rūšį, želdyno rūšinę sudėtį, plotą) apie neurbanizuotoje teritorijoje esančius želdynus ir želdinius, žaliųjų jungčių želdinius, privačioje žemėje esančius želdynus ir želdinius ir išsamius duomenis (be pagrindinių duomenų, surenkami duomenys apie želdinių kiekį, amžių, aukštį, skersmenį, būklę, tvarkymo priemones) apie viešųjų atskirųjų ir priklausomųjų želdynų, viešųjų ir konfesinių kapinių, kelių, gatvių želdinius, kitus miestų, miestelių ir kaimo gyvenamųjų vietovių viešuosius želdynus ir želdinius. Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklės tvirtina aplinkos ministras (LR aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymas Nr. D1-5 „Dėl želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“).

51. Želdynų ir želdinių inventorizavimą gali atlikti asmenys, baigę kraštovaizdžio architektūros, biologijos, ekologijos, gamtinės geografijos, miškininkystės, agronomijos krypties studijas ir įgiję aukštąjį koleginių arba aukštąjį universitetinį išsilavinimą ar turintys tarptautinės arboristikos asociacijos sertifikavimo centro išduotą medžių techninio eksperto ar medžių rizikos vertinimo specialisto sertifikatą, ir turintys ne mažesnę kaip vienų metų patirtį želdynų priežiūros ir tvarkymo srityje. Jeigu inventorizavimas atliekamas nenuotoliniu metodu ir yra būtinybė patekti į teritorijas, kuriose auga želdiniai, želdynus ir želdinius inventorizuojantys specialistai, pateikę asmens dokumentą ir Savivaldybės išduotą patvirtinimą raštu apie Savivaldybės administracijos pavedimu atliekamus inventorizavimo darbus, turi teisę darbo dienomis šviesiu paros metu įeiti į teritorijas, kuriose auga želdiniai, atlikti inventorizavimo darbus. Žemės sklypų savininkai ir valdytojai apie želdynų ir želdinių inventorizavimą informuojami šių Taisyklių 94.2 punkte nustatyta tvarka.

52. Želdynų ir želdinių inventorizavimas atliekamas reguliariai, siekiant, kad Savivaldybės administracijos tvarkomi duomenys apie neurbanizuotoje teritorijoje esančius želdynus ir želdinius, žaliųjų jungčių želdinius, privačioje žemėje esančius želdynus ir želdinius būtų ne senesni kaip 10 metų, o duomenys apie viešųjų atskirųjų ir priklausomųjų želdynų, viešųjų ir konfesinių kapinių,

kelių, gatvių želdinius, kitus miestų, miestelių ir kaimo gyvenamųjų vietovių viešuosius želdynus ir želdinius būtų ne senesni kaip 5 metai.

53. Savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių būklės stebėseną vykdoma pagal Savivaldybės želdynų ir želdinių būklės stebėsenos planą, parengtą pagal aplinkos ministro tvirtinamą Želdynų ir želdinių būklės stebėsenos programą (LR aplinkos ministro 2008 m. sausio 14 d. įsakymas Nr. D1-31 „Dėl želdynų ir želdinių būklės stebėsenos programos patvirtinimo“).

54. Fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdančys želdinių laistymą, tręšimą, genėjimą, dirvožemio purenimą, mulčiavimą ir kitus priežiūros darbus, turi vadovautis aplinkos ministro patvirtintomis (LR aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymas Nr. D1-45 „Dėl medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklių patvirtinimo“).

55. Želdynai ir želdiniai nuo ligų ir kenkėjų saugomi vadovaujantis aplinkos ministro patvirtintomis Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklėmis (LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymas Nr. D1-675 „Dėl želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“).

56. Vykdam statybos darbus, fiziniai ir juridiniai asmenys turi laikytis LR aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl želdinių apsaugos, vykdam statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų taisyklių.

V SKYRIUS

SAUGOTINŲ ŽELDINIŲ KIRTIMO, AR KITOKIO PAŠALINIMO, GENĖJIMO REIKALAVIMAI IR DARBŲ VYKDYMO TVARKA

57. Saugotini medžiai ir krūmai neatlygintinai gali būti kertami (šalinami), jei jie atitinka Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintų Kriterijų, kuriuos atitinkantys medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniams želdiniams, 2 punkte numatytus atvejus.

58. Draudžiama kirsti, kitaip iš augimo vietos pašalinti ar intensyviai genėti saugotinus medžius nuo kovo 15 dienos iki rugpjūčio 1 dienos, išskyrus atvejus, kai jie kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams, eismo ar skrydžių saugumui, taip pat kai tai būtina remontuojant, rekonstruojant ar tiesiant naują valstybinės reikšmės kelią, įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus.

VI SKYRIUS

LEIDIMŲ IŠDAVIMO IR SPRENDIMŲ PRIĖMIMO IŠDUOTI LEIDIMĄ KIRSTI, KITAIK PAŠALINTI IŠ AUGIMO VIETOS AR INTENSYVIAI GENĖTI SAUGOTINUS ŽELDINIUS TVARKA

59. Saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti galima tik turint Savivaldybės administracijos išduotą Leidimą kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius (1 priedas) (toliau – Leidimas) ar vadovaujantis galiojančiu Savivaldybės administracijos sprendimu išduoti leidimą dėl saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo (2 priedas) (toliau – Sprendimas) ir sumokėjus Savivaldybės administracijos pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro tvirtinamus Želdinių atkuriamosios vertės įkainius apskaičiuotą želdinių atkuriamosios vertės kompensaciją (išskyrus Taisyklių 61 punkte nurodytas atvejus) į Savivaldybės administracijos į nurodytą sąskaitą.

60. Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbus gali vykdyti žemės ar želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas, taip pat Taisyklių numatytais atvejais prašymą pateikęs kitas fizinis ar juridinis asmuo.

61. Želdynų ir želdinių priežiūros ir tvarkymo metu turi būti siekiama išsaugoti augančius sveikus, gyvybingus, estetiniu ir ekologiniu požiūriu vertingus, perspektyvius želdinius – dar nepasiekusius gamtinės brandos ar ją pasiekusius, tačiau nekeliančius nei fizinio, nei ligų ar kenkėjų židinių susidarymo pavojaus aplinkai.

62. Saugotinus želdinius kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti be Leidimo ar Sprendimo galima, kai:

62.1. jie auga elektros tinklų, šilumos perdavimo tinklų, magistralinių dujotiekių ir naftotiekių (produktotiekių) apsaugos zonose ir šiuos darbus atlieka, prieš darbų pradžią apie juos raštu informavę žemės, kurioje auga saugotini želdiniai, savininką ar valdytoją, elektros tinklus, šilumos tinklus, magistralinius dujotiekus ir naftotiekus (produktotiekus) eksploatuojantys asmenys ar jų įgalioti tretieji asmenys;

62.2. šiuos darbus reikia atlikti nedelsiant – dėl gamtinio, eismo ar kito įvykio pakitus saugotinių želdinių būklei, kai dėl to jie kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui. Šiuo atveju darbus atlikę asmenys per 3 darbo dienas privalo raštu informuoti VTS, nurodydami saugotino želdinio vietą (adresą ar koordinates) ir pateikdami 3 nuotraukas, kuriose būtų užfiksuotas vaizdas prieš atliekant darbus ir iš skirtingų pusių užfiksuotas nukirstas, kitaip pašalintas iš augimo vietos ar intensyviai nugenėtas saugotinas želdinys.

Leidimo išdavimo tvarka

63. Kai ketinama atlikti želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbus **privačiame žemės sklype**:

63.1. privačios žemės sklypo savininkas ar jo įgaliotas asmuo pateikia argumentuotą nustatytos formos (3 priedas) prašymą (toliau - Prašymas) dėl Leidimo išdavimo Savivaldybės

administracijos seniūnijai pagal norimų kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti medžių ar krūmų vietą (toliau - seniūnija). Seniūnijos fizinių, juridinių asmenų gautus Prašymus (suderintus seniūnijos seniūno viza ar parašu) ir kitus dokumentus pateikia per Dokumentų valdymo sistemą (toliau – DVS) Savivaldybės administracijai (toliau - Administracija);

63.2. Administracija gautą Prašymą perduoda VTS tolimesniam nagrinėjimui atlikti. VTS patikrina pateiktą Prašymą ir pridedamus dokumentus;

63.3. jeigu privačios žemės sklypo savininkas ar jo įgaliotas asmuo pateikė netinkamai užpildytą Prašymą, VTS per 5 darbo dienas nuo Prašymo gavimo dienos raštu informuoja apie tai Prašymą pateikusį asmenį ir nustato 5 darbo dienų terminą patikslintam Prašymui pateikti. Jei per 5 darbo dienas Prašymas nepatikslinamas, jis toliau nenagrinėjamas;

63.4. VTS, gavęs asmens tinkamai užpildytą Prašymą, per 20 darbo dienų nuo jo gavimo dienos organizuoja Prašymo išduoti Leidimą nagrinėjimą;

63.5. patikrina, ar numatomas saugotinių želdinių kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos, ar intensyvus genėjimas neprieštarauja Savivaldybės strateginiams plėtros ir veiklos planams, Savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentams bei įvertina želdinių būklę natūroje. VTS specialistas, įvertinęs prašomus kirsti želdinius, esant poreikiui, vadovaudamasis šių Taisyklių 76.2 papunkčiu, gali kreiptis į Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisiją (toliau - Komisija) dėl išvados pateikimo planuojant kirsti saugotinus želdinius, tuomet VTS specialistas Dokumentų valdymo sistemos „Veiklos žurnale“ pateikia įrašą - rezoliuciją „Perduodama nagrinėti komisijai“. Seniūnijos seniūnas ar jį pavaduojantis asmuo (tos teritorijos, kurioje ketinama kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti želdinius) atsižvelgdamas į Prašymą nagrinėjančio Skyriaus specialisto įrašą, organizuoja Komisijos išvažiujamąjį susirinkimą, gautam Prašymui nagrinėti ir išvada priimti;

63.6. Administracija atsižvelgdama į Komisijos išvadą (esant poreikiui) išduoda Leidimą sklypo savininkui ar jo įgaliotam asmeniui, kuriame nurodo želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydį;

63.7. arba Administracija nustačiusi, kad numatomas saugotinių želdinių kirtimas, kitoks pašalinimas iš augimo vietos ar intensyvus genėjimas prieštarauja Savivaldybės strateginiams plėtros ir veiklos planams, Savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentams, motyvuotai atsisako jį išduoti ir apie priimtą sprendimą raštu informuoja privačios žemės sklypo savininką;

63.8. jeigu per nustatytą terminą pagal tinkamai užpildytą Prašymą Leidimas neišduodamas arba Taisyklių nustatyta tvarka motyvuotai neatsisakoma jį išduoti, laikoma, kad Leidimas išduotas;

63.9. Administracija, laikydama asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Leidimo išdavimo dienos Savivaldybės interneto svetainėje paskelbia informaciją apie išduotą Leidimą, nurodyma numatomų kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinių želdinių vietą, rūšį, skaičių, skersmenį, želdinių atkuriamosios vertės kompensaciją, darbų pradžios datą;

63.10. Leidime numatyti saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbai gali būti pradėti tik suėjus šių Taisyklių 68 punkte numatytam terminui.

Sprendimo išduoti Leidimą priėmimo tvarka

64. Kai ketinama atlikti želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbus **valstybinėje žemėje ar Savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose**, pateikti Prašymai dėl Sprendimo kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus medžius ir krūmus (3 priedas) per 20 darbo dienų nuo tinkamai pateikto Prašymo gavimo dienos:

64.1. **valstybinės žemės** valdytojas ar jo įgaliotas asmuo pateikia Prašymą (3 priedas) seniūnijai. Seniūnijos fizinių, juridinių asmenų gautus Prašymus kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus medžius ir krūmus (suderintus seniūnijos seniūno viza ar parašu) ir kitus dokumentus pateikia per DVS Administracijai;

64.2. **savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose** Prašymus su pridedamais dokumentais pateikia per DVS seniūnijos (tos teritorijos, kurioje ketinama kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti želdinius) Administracijai;

64.3. Administracija gautą Prašymą perduoda VTS tolimesniam nagrinėjimui atlikti. VTS patikrina pateiktą Prašymą ir pridedamus dokumentus;

64.4. vėliau atliekami tie patys Taisyklių 63.3-63.5 papunkčiuose nurodyti veiksmai;

64.5. jeigu prašoma kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos 10 ar daugiau saugotinių želdinių, VTS privalo gauti Komisijos išvadą dėl būtinybės kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos saugotinus želdinius. Komisijos išvažiuojamąjį susirinkimą, gautam Prašymui nagrinėti ir išvadai priimti organizuoja seniūnas, ar jį pavaduojantis asmuo (tos teritorijos, kurioje ketinama kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti želdinius). Komisija išvadą privalo pateikti per 20 darbo dienų;

64.6. Taisyklių 75 punkte numatytais atvejais turi būti atlikta želdynų ir želdinių būklės ekspertizė;

64.7. Administracija atsižvelgdama į Komisijos išvadą ir (ar) želdynų ir želdinių būklės ekspertizės išvadą priima Sprendimą išduoti leidimą (2 priedas), kuris įsigalioja ne anksčiau kaip po 20 darbo dienų nuo Sprendimo priėmimo dienos;

64.8. Administracija laikydamosi, asmens duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo Sprendimo išduoti Leidimą priėmimo dienos Savivaldybės interneto svetainėje paskelbia informaciją apie priimtą Sprendimą išduoti Leidimą, nurodydama numatomų kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinių želdinių vietą, rūšį, skaičių, skersmenį, želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydį, numatomą Leidimo įsigaliojimo datą;

64.9. kartu su Sprendimu dėl Leidimo išdavimo Savivaldybės interneto svetainėje paskelbiama Komisijos išvada ir (ar) želdynų ir želdinių būklės ekspertizės išvada, kai šias išvadas šių Taisyklių numatytais atvejais privaloma gauti ir įvertinti iki Sprendimo dėl Leidimo išdavimo priėmimo;

64.10. jeigu iki nurodytos Sprendimo įsigaliojimo dienos Administracija gauna rašytinį suinteresuotos visuomenės prašymą atlikti želdynų ir želdinių būklės ekspertizę arba numatytą suinteresuotos visuomenės pranešimą apie jos iniciatyva užsakytą želdynų ir želdinių būklės ekspertizę ir tai patvirtinančius dokumentus, Leidimo įsigaliojimas atidedamas laikotarpiui, reikalingam želdynų ir želdinių būklės ekspertizei atlikti;

64.11. gavusi želdynų ir želdinių būklės ekspertizės išvadą, Administracija per 5 darbo dienas susipažįsta su želdynų ir želdinių būklės ekspertizės išvada ir priima sprendimą:

64.11.1. Leidimo nekeisti;

64.11.2. pakeisti Leidimą;

64.11.3. panaikinti Leidimą.

64.12. Sprendimą dėl Leidimo išdavimo ir jį kartu su želdynų ir želdinių būklės ekspertizės išvada paskelbia Savivaldybės interneto svetainėje;

64.13. Jeigu Administracija neatsižvelgė ar atsižvelgė tik iš dalies į Komisijos išvadą ir (ar) želdynų ir želdinių būklės ekspertizės išvadą, Sprendime dėl Leidimo išdavimo nurodo tokio sprendimo priežastis ir motyvus;

64.14. Sprendimas išduoti leidimą galioja neterminuotai. Leidime numatyti saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbai gali būti pradėti tik suėjus šių Taisyklių 68 punkte numatytam terminui.

65. Su Prašymu privalomai teikiami šie dokumentai:

65.1. žemės sklypo plano kopija;

65.2. nekilnojamo turto registro centrinio duomenų banko išrašo apie nuosavybės teisę įregistruotą žemės sklypą kopija;

65.3. įgaliojimo kopija, jei Prašymą ir dokumentus pasirašo ir teikia įgaliotas asmuo;

65.4. numatomų kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti, genėti medžių schema (schema gali būti parengta žemėlapis pagrindu arba nubraižyta laisva forma, pažymint želdinių augimo vietą, rūšis, skaičius, skersmenį);

65.5. bendrijos ar gyventojų susirinkimo protokolo, patvirtinančio, kad šiam Prašymui pritarta paprasta balsų dauguma (50 proc. plus 1 balsas), kopija arba išrašas (jei taikoma);

65.6. želdinių būklės ekspertizės išvada (77 punkte nurodytais atvejais);

65.7. prašomų kirsti želdinių foto fiksacijos, įrodančios blogą želdinių būklę;

65.8. papildomai teikiami šie dokumentai (jei vykdomi statybos ar kiti darbai):

65.8.1. statybos leidimo kopija;

65.8.2. želdyno projekto kopija (kai tokį projektą privaloma rengti), želdynų ir (ar) želdinių tvarkymo dalies kopija.

66. Asmuo, kuriam išduotas Leidimas ar priimtas Sprendimas, prieš pradėdamas vykdyti saugotinių želdinių, įrašytų Leidime ar Sprendime, kirtimo ar kitokio pašalinimo iš augimo vietos darbus, prieš tai turi sumokėti jų atkuriamosios vertės kompensaciją, kuri nurodyta šiuose dokumentuose, į Savivaldybės administracijos nurodytą sąskaitą.

67. Želdinių atkuriamosios vertės kompensacija neskaičiuojama ir apie tai pažymima Leidime arba Sprendime, kai saugotini želdiniai:

67.1. nebus kertami – Leidimas ar Sprendimas išduotas intensyviai želdinių genėjimui;

67.2. kertami, kitaip pašalinami iš augimo vietos ar intensyviai genimi šių Taisyklių 59 punkte numatytais atvejais;

67.3. yra pažeisti stiebo ir šaknų puvinio arba vabzdžių kenkėjų ar grybinių ligų (išskyrus biologinei įvairovei svarbius želdinius, kurie nekelia pavojaus gyventojams, jų turtui, statiniams ir eismo saugumui);

67.4. yra pasvirę didesniu kaip 45 laipsnių kampų;

67.5. kertami vykdant teritorijų planavimo dokumentuose, viešųjų atskirųjų želdynų projektuose numatytus kraštovaizdžio formavimo kirtimus;

67.6. auga ant piliakalnių, pilkapių;

67.7. auga kapinėse ir ardo paminklus, antkapius, kitus kapinių statinius ar įrenginius;

67.8. gadina pastato pamatus ar kitas jo dalis;

67.9. auga apsaugos zonose, kai tai nesuderinama su šioms apsaugos zonoms Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nustatytais apribojimais;

67.10. auga geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonoje;

67.11. auga teritorijoje, kuri naudojama valstybinės reikšmės keliams eksploatuoti;

67.12. auga valstybinės ar vietinės reikšmės kelio juostoje ir dėl blogos būklės kelia grėsmę užvirsti ant kelio;

67.13. nurodyti saugomų teritorijų planavimo, saugomų rūšių ar buveinių apsaugos priemonių įgyvendinimo dokumentuose kaip kertami ar kitaip pašalinami iš augimo vietos;

67.14. auga žemėje, kurioje teisės aktų nustatyta tvarka leidžiama veisti mišką;

67.15. kertami ar kitaip pašalinami iš augimo vietos įgyvendinant krašto apsaugos ar valstybės sienos apsaugos tikslus;

67.16. kitais atvejais, nurodytais Želdynų įstatyme.

68. Želdynų ir želdinių tvarkymo, saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo bei viešųjų želdynų įrengimo ar pertvarkymo darbai gali būti pradėti ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų nuo informacijos apie numatomus darbus paskelbimo Savivaldybės interneto svetainėje (išskyrus kai numatytiems vykdyti darbams nereikia šių Taisyklių 62 punkte numatyto leidimo ar sprendimo išduoti Leidimą) arba nuo įsigaliojusio Sprendimo išduoti Leidimą paskelbimo Savivaldybės interneto svetainėje. Nurodytas terminas netaikomas, kai viešųjų želdynų ir želdinių tvarkymo, saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbus atlikti reikia nedelsiant, kai dėl gamtos sąlygų, eismo ar kito įvykio želdinio būklė pakito ir želdinys kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui.

69. Leidimą ar sprendimą Savivaldybės administracija derina su:

69.1. Saugomos teritorijos direkcija (toliau - Direkcija) - kai saugotini medžiai ir krūmai auga saugomos teritorijos direkcijos administruojamose teritorijose ir jai Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos direktoriaus įsakymu priskirtose, valstybiniuose draustiniuose, paveldo objektuose, biosferos poligonuose, atkuriamuosiuose ir genetiniuose sklypuose, Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijose, ir jos atstovas nedalyvavo Komisijos posėdyje dėl konkrečių leidimų ar sprendimų numatomų leisti pašalinti medžių;

69.2. Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno skyriumi - kai saugotini medžiai ir krūmai yra kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės arba auga kultūros paveldo objektų ar vietovių, kuriems nenustatytos vertingosios savybės, teritorijoje.

70. Derinančiajai institucijai išvadai pateikti nustatomas 5 darbo dienų terminas. Kol negautas derinimas (išvada) iš 69 punkte nurodytų institucijų, Leidimas neišduodamas ir (ar) Sprendimas nepriimamas.

71. Gavus 69 punkte nurodytų institucijų neigiamą išvadą, kad numatomus kirsti ar genėti želdinius draudžiama naikinti ar kitaip žaloti saugomo objekto vertingąsias savybes bei naikinti autentiškumo požymius prieštaraujama, asmeniui leidimas neišduodamas, apie tai informuojant asmenį Taisyklių 63 ir 63 punktuose nurodyta tvarka.

72. Prašymas išvadai gauti iš 69 punkte nurodytų institucijų neteikiamas, jei nustatyta tvarka parengtuose ir patvirtintuose detaliuosiuose ir specialiuosiuose teritorijų planavimo dokumentuose, atskirųjų ir priklausomųjų želdynų kūrimo ir tvarkymo projektuose, kurie yra suderinti su Taisyklių 69 punkte nurodytomis institucijomis, yra nurodyti kertami, kitaip pašalinami iš augimo vietos ar intensyviai genimi saugotini želdiniai, jų rūšys, skaičius, būklė, atkuriamoji vertė, kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos, intensyvaus genėjimo priežastys.

73. Daugiabučių namų savininkų bendrijų pirmininkų, daugiabučių gyvenamųjų namų administratorių, jungtinės veiklos sutarties įgaliotinių, fizinių ir juridinių asmenų prašymai kirsti geros būklės, nekeliančius pavojaus želdinius nagrinėjami tada, kai kartu su Prašymu pateikiama bendrijos ar gyventojų susirinkimo protokolo kopija arba jo išrašas, patvirtinantis, kad sprendimas dėl želdinių tvarkymo priimtas teisės aktų nustatyta tvarka, kad daugiau kaip 51 proc. namo savininkų pritaria šiam Prašymui.

74. Leidimas neišduodamas arba nenagrinėjamas, kai:

74.1. želdynų ir želdinių savininkas ar valdytojas, kitas fizinis ar juridinis asmuo netinkamai užpildo Prašymo formą (3 priedas), nepateikia Prašymo formoje prašomos informacijos ar papildomos informacijos priežastims, pateiktoms Prašyme, pagrįsti pagal 65 bei 79 punktus arba pateikia klaidingą informaciją apie prašomo kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotino želdinio būklę;

74.2. vadovaujantis Želdynų įstatymu visuomenė nebuvo supažindinta su želdynų ir želdinių būkle keičiančiais projektais, dar nepasibaigęs projektų viešinimo terminas;

74.3. vadovaujantis Želdynų įstatymu, nebuvo atlikta želdinių būklės ekspertizė.

75. Leidimo galiojimas panaikinamas:

75.1. kai įsiteisėja teismo sprendimas;

75.2. kai Administracija išduoda naują Leidimą;

75.3. privataus žemės sklypo savininko ar valstybinės žemės valdytojo prašymu.

76. Kitos su Leidimo ar Sprendimo išduoti Leidimą susijusios nuostatos:

76.1. Prašyme pateiktoms priežastims pagrįsti iš asmens, prašančio kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti želdinius, Administracija gali prašyti papildomos informacijos ir (ar) želdynų ir želdinių būklės ekspertizės, kai to nereikalauja Želdynų įstatymas;

76.2. Administracija, esant poreikiui, gali kreiptis į Komisiją dėl išvados pateikimo planuojant kirsti saugotinus želdinius kitais nei šių Taisyklių 64.5 punkte nustatytais atvejais;

76.3. Administracija priimdama Sprendimą išduoti leidimą, ar išvadą dėl Leidimo išdavimo teikianti Komisija, prioritetą teikia esamų sveikų, gyvybingų, estetiniu ir ekologiniu požiūriu vertingų, perspektyvių želdinių išsaugojimui, jei reikia, – pasiūlo juos genėti;

76.4. Leidimą ar Sprendimą išduoti leidimą kirsti saugotinus želdinius Administracija išduoda ar Komisija išvadą dėl Leidimo išdavimo teikia įsitikinusi, kad šie želdiniai kelia fizinę grėsmę žmonėms, statiniams ar eismui, ligų ar kenkėjų židinių susidarymo pavojų arba nėra kitų priimtinių alternatyvių sprendimų išsaugoti želdinius statant ar rekonstruojant statinius;

76.5. priėmus Sprendimą išduoti Leidimą ar išdavus Leidimą dėl saugotinių želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo, VTS darbuotojas saugotinus želdinius pažymi dažais (numatytus šalinti medžius – raudonos, genėti – geltonos, persodinti – žalios spalvos);

76.6. draudžiama kirsti, kitaip iš augimo vietos pašalinti ar intensyviai genėti saugotinus medžius nuo kovo 15 dienos iki rugpjūčio 1 dienos, išskyrus atvejus, kai jie kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams, eismo ar skrydžių saugumui, taip pat kai tai būtina remontuojant, rekonstruojant ar tiesiant naują valstybinės reikšmės kelią, įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus;

76.7. Kertant ar genint medžius archeologinio paveldo objektų ar vietovių teritorijose draudžiama darbams naudoti sunkiąją ar kitą techniką, galinčią pažeisti kultūrinį sluoksnį, reljefą. Draudžiama rauti kelmus.

VII SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ BŪKLĖS EKSPERTIZĖ IR ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS, PRIEŽIŪROS IR TVARKYMO KOMISIJA

77. Želdynų ir želdinių būklės ekspertizė privaloma kai:

77.1. numatoma pertvarkyti didesnius kaip 1 hektaro ploto viešuosius želdynus urbanizuotose teritorijose;

77.2. numatoma kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos gatvių želdinius ilgesniame kaip 100 m gatvės ruože, kai numatomame pertvarkyti gatvės ruože auga 10 ir daugiau saugotinių želdinių;

77.3. suinteresuotos visuomenės reikalavimu, kai pateikiamas rašytinis Prašymas dėl numatomų tvarkyti viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo, kurį pasirašė ne mažiau kaip 100 asmenų, kai numatoma kirsti viešuosius želdinius miesto ar miestelio teritorijoje arba kurį pasirašė ne mažiau kaip 40 asmenų, kai numatoma kirsti viešuosius želdinius kaimo teritorijoje.

78. Suinteresuota visuomenė turi teisę savo iniciatyva užsakyti viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizę, kai jos atlikti neprivaloma, ir perduoti ekspertizės išvadą Administracijai. Apie užsakytą ir numatomą atlikti viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizę suinteresuotos visuomenės atstovai privalo informuoti Savivaldybės administraciją raštu, pateikdami pranešimą iki Leidimo ar Sprendimo įsigaliojimo termino arba iki viešojo atskiroyo želdyno projektavimo parengiamojo etapo pabaigos.

79. Prašyme pateiktoms priežastims pagrįsti iš želdynų ir želdinių savininko ar valdytojo, kito fizinio ar juridinio asmens, prašančio kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti želdinius Administracija gali prašyti papildomos informacijos.

80. Želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo išlaidas Taisyklių 77 punkte nurodytais privalomais želdynų ir želdinių būklės ekspertizės atlikimo atvejais apmoka želdyno ar želdinių savininkas ar valdytojas, kitais atvejais – želdynų ir želdinių būklės ekspertizės iniciatorius.

81. Viešųjų želdynų kūrimo, viešųjų želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros, tvarkymo, būklės stebėsenos, viešųjų želdinių veisimo, privalomos viešųjų želdynų ir želdinių būklės ekspertizės, želdinių ir želdynų, neatsižvelgiant į žemės, kurioje jie yra, nuosavybės formą, inventorizavimo ir apskaitos darbai finansuojami iš:

81.1. Savivaldybės biudžeto lėšų;

81.2. valstybės biudžeto lėšų;

81.3. Europos Sąjungos lėšų;

81.4. Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos lėšų.

82. Viešųjų želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo, želdynų kūrimo finansavimas planuojamas vadovaujantis Savivaldybės lygmens ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, želdynų projektais, Savivaldybės strateginiu plėtros planu ir (ar) Savivaldybės strateginiu veiklos planu ir kitais strateginio planavimo dokumentais.

83. Kitų, negu nurodyta Taisyklių 81 punkte, želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros, tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo darbus finansuoja jų savininkai ir (ar) valdytojai.

84. Želdynų ir želdinių būklės ekspertizę atlieka nepriklausomi želdynų ir želdinių ekspertai, turintys kvalifikaciją patvirtinantį atestatą. Nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto kvalifikacijos atestato išdavimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo tvarką nustato aplinkos ministras. Nepriklausomų želdynų ir želdinių ekspertų kvalifikacijos atestatus išduoda Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos įgaliota institucija.

85. Raseinių rajono savivaldybės taryba tvirtina Komisijos sudėtį ir šios Komisijos nuostatus, kurie nustato Komisijos funkcijas, teises ir pareigas, Komisijos sudarymo, jos darbo organizavimo tvarką.

86. Komisijos nariais gali būti rajono Savivaldybės tarybos nariai, valstybės tarnautojai, gyvenamųjų vietovių bendruomenių atstovai – seniūnaičiai, išplėstinės seniūnaičių sueigos deleguoti atstovai, bendruomeninių organizacijų ir asociacijų ar kitų viešųjų juridinių asmenų (išskyrus valstybės ar Savivaldybės, jų institucijų įsteigtus juridinius asmenis), kurie įsteigti teisės aktų nustatyta tvarka ir skatina aplinkos apsaugą, atstovai, Savivaldybės gyventojai (rekomenduojama,

kad bent vienas bendruomenės atstovas būtų kompetentingas želdynų planavimo, projektavimo ir (ar) arboristikos srityse). Į Komisijos sudėtį privaloma įtraukti bendruomeninių organizacijų ir asociacijų ar kitų viešųjų juridinių asmenų (išskyrus valstybės ar Savivaldybės, jų institucijų įsteigtus juridinius asmenis), kurie įsteigti teisės aktų nustatyta tvarka ir skatina aplinkos apsaugą, raštu pareiškusių iniciatyvą dalyvauti Komisijos veikloje, atstovus. Bendruomeninių organizacijų ir asociacijų ar kitų viešųjų juridinių asmenų (išskyrus valstybės ar Savivaldybės, jų institucijų įsteigtus juridinius asmenis), kurie įsteigti teisės aktų nustatyta tvarka ir skatina aplinkos apsaugą, atstovai turi sudaryti ne mažiau kaip pusę Komisijos narių skaičiaus, išskyrus atvejus, kai šie asmenys raštu neišreiškė iniciatyvos dalyvauti Komisijos veikloje

87. Į Komisijos posėdžius privalo būti kviečiamas Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos atstovas nuomonei pateikti, kai Komisija rengia išvadą dėl ketinimo Savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose arba ne Savivaldybės valdomoje valstybinėje žemėje kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos 20 ar daugiau želdinių arba kai viešuosiuose atskiruosiuose želdynuose ketinama kirsti ar kitaip pašalinti iš augimo vietos 10 ar daugiau želdinių.

88. Komisijos išvados, pateiktos Administracijai, viešai skelbiamos Savivaldybės interneto svetainėje.

VIII SKYRIUS

PRAŠYMŲ PERSKAIČIUOTI ŽELDINIŲ ATKURIAMOSIOS VERTĖS KOMPENSACIJĄ NAGRINĖJIMO IR SUMOKĖTOS ŽELDINIŲ ATKURIAMOSIOS VERTĖS KOMPENSACIJOS GRĄŽINIMO TVARKA

89. Jeigu želdinį nukirtus ar kitaip pašalinus iš augimo vietos paaiškėja, kad privačios žemės sklypo savininkui ar valstybinės žemės valdytojui išduotame Leidime nurodytas želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydis yra netikslus arba neturėjo būti skaičiuojamas, privačios žemės sklypo savininkas ar valstybinės žemės valdytojas turi teisę užpildyti prašymą dėl želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos perskaičiavimo (4 priedas) ir kreiptis į Administraciją dėl želdinių atkuriamosios vertės dydžio perskaičiavimo ir dalies ar visos sumokėtos želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos grąžinimo.

90. Administracija, gavusi prašymą dėl želdinių atkuriamosios vertės dydžio perskaičiavimo ir dalies ar visos sumokėtos želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos grąžinimo, per 10 darbo dienų privalo atlikti patikrinimą natūroje. Patikrinimo metu įvertinama nukirstų medžių kelmų ir kamienų būklė, taip pat kitos aplinkybės, turinčios įtakos atkuriamosios želdinių vertės perskaičiavimui.

91. Administracija privalo privačios žemės sklypo savininko ar valstybinės žemės valdytojo prašymą dėl želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos perskaičiavimo išnagrinėti ir priimti

sprendimą dėl želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos permokos grąžinimo per 20 darbo dienų nuo tinkamai užpildyto prašymo gavimo ir grąžinti želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos permoką per 20 darbo dienų nuo sprendimo priėmimo.

92. Jeigu nukirtus ar kitaip pašalinus iš augimo vietos Savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijoje buvusį želdinį paaiškėja, kad sprendime nurodytas želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydis yra netikslus arba neturėjo būti skaičiuojamas, Administracija jį perskaičiuoja ir atitinkamai sumažina ar padidina želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydį.

93. Lėšos, gautos atlyginus iškirstų želdinių atkuriamosios vertės kompensaciją, turint Savivaldybės institucijos Leidimą ar Sprendimą, pervedamos į Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos sąskaitą ir naudojamos želdiniams veisti ir prižiūrėti.

IX SKYRIUS

ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ SAVININKŲ IR VALDYTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

94. Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai privalo:

94.1. saugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos prižiūrėti ir tvarkyti, užtikrinti želdinių gerovę;

94.2. leisti želdynus ir želdinius inventorizuojantiems specialistams, pateikusiems asmens dokumentą ir Savivaldybės institucijos išduotą patvirtinimą raštu apie Savivaldybės pavedimu atliekamus inventorizavimo darbus, atlikti inventorizavimo darbus, šviesiu paros metu darbo dienomis įeiti į teritorijas, kuriose auga želdiniai, ir atlikti inventorizavimo darbus;

94.3. nenaudoti invazinių rūšių augalų želdynams įrengti ir nesodinti invazinių rūšių augalų, išskyrus istorinius želdynus.

95. Asmenys, lankydami viešuosiuose želdynuose, privalo saugoti želdynus ir želdinius.

96. Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai turi teisę:

96.1. sudaryti sutartis su fiziniais ir juridiniais asmenimis, valstybės institucijomis ir savivaldybėmis dėl želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros, kovos su augalų ligomis ir kenkėjais;

96.2. želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai turi teisę nustatyti želdynų lankymo sąlygas (laiką, renginių organizavimo tvarką, lankytojų teises ir pareigas);

96.3. teikti pasiūlymus valstybės ir Savivaldybės institucijoms dėl naujų viešųjų želdynų kūrimo, esamų viešųjų želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo;

96.4. apriboti ar uždrausti lankymąsi šiuose želdynuose, kai juose vykdomi priežiūros ir tvarkymo darbai. Apie priimtą sprendimą apriboti ar uždrausti viešojo želdyno lankymą viešųjų želdynų savininkai ir (ar) valdytojai privalo paskelbti Savivaldybės interneto svetainėje (kai viešojo

želdyno savininkas ir (ar) valdytojas yra Savivaldybės institucija) ir želdynų informaciniuose stenduose, jeigu tokie įrengti, ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki numatytų apribojimų pradžios.

X SKYRIUS

SU ŽELDYN AIS IR ŽELDINIAIS SUSIJĘS VIEŠASIS INTERESAS IR VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

97. Vykdam tinkamą želdynų ir želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą, įgyvendinant skaidrų želdynų kūrimo ir pertvarkymo procesą užtikrinamas viešasis interesas, kuris įgyvendinamas:

97.1. išsiaiškinant ir įvertinant visuomenės poreikius prieš pradedant planuoti, projektuoti ir įgyvendinti viešųjų želdynų projektus;

97.2. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir Vyriausybės patvirtintų Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priiman t sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų nustatyta tvarka vykdant teritorijų planavimo dokumentų, kuriais planuojami želdynai, viešinimo procedūras ir šių Taisyklių nustatyta tvarka informuojant visuomenę apie numatomą viešųjų želdynų projektų rengimą ir įgyvendinimą;

97.3. šių Taisyklių nustatyta tvarka informuojant visuomenę apie priimtus sprendimus ir išduotus leidimus kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti saugotinus želdinius, želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos išvadas, želdynų ir želdinių būklės ekspertizės išvadas;

97.4. šių Taisyklių nustatyta tvarka viešai skelbiant Savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijose esančių želdynų ir želdinių būklės stebėsenos duomenis, želdynų ir želdinių būklės ekspertizės išvadas, želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisijos išvadas.

98. Viešųjų želdynų projektavimas yra viešas. Viešųjų atskirųjų želdynų projektavimo viešumą užtikrina želdyno projekto užsakovas. Viešųjų priklausomųjų želdynų projektavimo viešinimas įgyvendinamas rengiant teritorijų planavimo dokumentus arba statinių statybos projektus Teritorijų planavimo įstatymo ir Statybos įstatymo nustatyta tvarka.

99. Informacija apie numatomą viešojo atskirojo želdyno projektavimą likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki šio projekto parengiamojo etapo pradžios dienos paskelbiama Savivaldybės interneto svetainėje, taip pat seniūnijos, kurioje numatytas projektuoti viešasis atskirasis želdynas, skelbimų lentoje, informaciniuose stenduose numatomo projektuoti viešojo atskirojo želdyno teritorijoje arba greta jos vizualinės apžvalgos zonoje, nurodant, kokie parengiamojo etapo darbai ir koku laiku numatomi, iki kada ir kur galima susipažinti su planuojamais darbais, siųsti pasiūlymus ir pastabas dėl planuojamų darbų, taip pat informacija apie numatomus želdyno projekto parengimo, pristatymo suinteresuotai visuomenei, projekto patvirtinimo ir įgyvendinimo terminus. Pastabos ir

pasiūlymai dėl numatomų viešojo atskirojo želdyno projektavimo darbų teikiami viso projektavimo proceso metu iki viešo svarstymo su suinteresuota visuomene pabaigos, o viešo svarstymo metu pasiūlymai teikiami ir žodžiu.

100. Viešųjų želdynų ir želdinių tvarkymo, želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo bei viešųjų želdynų įrengimo ar pertvarkymo darbai gali būti pradėti ne anksčiau kaip po 10 darbo dienų nuo informacijos apie numatomus darbus paskelbimo Savivaldybės interneto svetainėje (kai numatytiems vykdyti darbams nereikia šių Taisyklių 62 punkte numatyto Leidimo ar Sprendimo) arba nuo įsigaliojusio Leidimo ar Sprendimo paskelbimo Savivaldybės interneto svetainėje. Nurodytas terminas netaikomas, kai viešųjų želdynų ir želdinių tvarkymo, viešųjų želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbus atlikti reikia nedelsiant, kai dėl gamtos sąlygų, eismo ar kito įvykio želdinio būklė pakito ir želdinys kelia pavojų gyventojams, jų turtui, statiniams ar eismo saugumui.

101. Savivaldybės interneto svetainėje kiekvienais metais ne vėliau kaip iki vasario 1 dienos paskelbiama informacija apie želdinių atkuriamosios vertės kompensacijų lėšų panaudojimą per praėjusius kalendorinius metus.

XI SKYRIUS ŽALIŲJŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

102. Žaliųjų atliekų tvarkymas reglamentuotas rajono Savivaldybės tarybos patvirtintose Raseinių rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklėse.

103. Želdinių genėjimo, kirtimo metu susidariusios žaliosios atliekos (šakos), mediena gali būti panaudojama biokuro gamybai, taip pat socialinėms įmonėms, organizacijoms, šeimoms, asmenims aprūpinti atsižvelgiant į galiojančias sutartis su želdinių priežiūrą vykdančiomis įmonėmis arba parduodama aukcionų būdu.

104. Kai daugiabučio namo kieme arba artimiausioje jo aplinkoje želdinių kirtimo ir (ar) genėjimo darbus organizuoja daugiabutį namą administruojanti įmonė, bendrijos pirmininkas ar jungtinės veiklos sutarties įgaliotinis, darbų metu susidariusių žaliųjų atliekų sutvarkymą ir išvežimą užtikrina daugiabutį namą administruojanti įmonė, bendrijos pirmininkas ar jungtinės veiklos sutarties įgaliotinis.

XII SKYRIUS ŽELDINIŲ VEISIMAS

105. Želdiniai veisiami vadovaujantis projektavimo dokumentais, želdynų tvarkymo ir kūrimo projektais, želdinių inventorizacijos duomenimis ir atsižvelgiant į Savivaldybės tvarkomų objektų prioritetus.

106. Medžių ir krūmų veisimas Savivaldybės arba valstybės biudžeto lėšomis ne miško žemėje vykdomas tik pagal parengtas ir su ATPS bei VTS suderintas schemas, projektus. Schemoje nurodoma veisiamų želdinių rūšis, vieta, kiekis, atstumai, papildomos reikalingos techninės specifikacijos.

107. Želdinių veisimas galimas visoje valstybei arba Savivaldybei priklausančioje žemėje išskyrus gatvių raudonąsias linijas, kultūros paveldo ir saugomas teritorijas.

108. Medžiai ir krūmai veisiami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 „Dėl želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklių patvirtinimo“.

109. Sodinant gatvės želdinius anksčiau augusių vietoje, nebūtina laikytis atstumų, Taisyklių 108 punkte, nurodyto įsakymo 5.6–5.8 papunkčiuose, jei tai nekelia pavojaus žmonėms, eismo saugumui ir statiniams ar sodinama pritaikius technologijas, apsaugančias statinius nuo augalo šaknų.

110. Prie gatvių, vietinės reikšmės kelių, dviračių ir pėsčiųjų takų, šaligatvių medžiai ir krūmai sodinami, kaip reglamentuoja statybos techninis reglamentas STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-933 „Dėl statybos techninis reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“.

111. Medžių persodinimas vykdomas tais atvejais, kai nėra galimybės jų išsaugoti augimo vietoje – platinant gatves, vykdam statybos ar rekonstravimo darbus, formuojant kraštovaizdį:

111.1. stambūs medžiai persodinami su žemės gumulu, kurio diametras ne mažesnis kaip 2,0 x 2,0 m;

111.2. medžių persodinimo darbai vykdomi pagal nustatytą tvarką parengtą ir patvirtintą atskirųjų ir priklausomųjų želdynų tvarkymo ir kūrimo projektą;

111.3. persodinami sveiki, gerai išsivystę, be mechaninių pažeidimų, šalčio plyšių ir persodinimui paruošti medžiai;

111.4. pasodintus ar persodintus medžius privaloma ne mažiau kaip 3 metus prižiūrėti;

111.5. draudžiama persodinti medžius su sausa viršūne, stiebo ir (ar) šaknų puvinium, ligotus, vienašone, nesusiformavusia laja, jų vegetacijos metu.

112. Jeigu pasodinti ar persodinti medžiai per 3 metų laikotarpį neprigyja, privaloma neprigijusius medžius pašalinti, o į jų vietą pasodinti naujus.

XIII SKYRIUS

DRAUDIMAI BENDROJO NAUDOJIMO ŽELDYNuose

113. Fiziniai ir juridiniai asmenys, valantys gatves, šaligatvius, aikštes ir skverus, privalo nepilti ir nelaikyti ant žaliųjų plotų, gėlynų, krūmų ir medžių sniego su žvyru ir druska, žvyro, įvairių chemikalų, taip pat nuo gatvių, skverų nuvalomų nešvarumų.

114. Atskiruosiuose (parkuose, skveruose, kituose poilsiui skirtuose, memorialinės, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynuose, kurie žymimi bendrajame ir specialiuosiuose planuose) bei priklausomuosiuose (gyvenamosios, visuomeninės, komercinės, pramoninės paskirties, inžinerinės infrastruktūros, rekreacinių ir kitų teritorijų) želdynuose draudžiama:

114.1. kirsti, laužyti ar kitaip žaloti (kalti vinis, tvirtinti reklaminius skydus ir kt.) medžius, krūmus, jų šakas, žievę, skinti lapus, žiedus, vaisius, pažeisti šaknis, trypti pomedį;

114.2. mindžioti gėlynus, tam nepritaikytas vejas, važinėti dviračiais, jei nėra nurodytų arba įrengtų dviračių takų, taip pat važinėti bet kokios rūšies motorinėmis transporto priemonėmis, išskyrus parkų priežiūros techniką;

114.3. kirsti, persodinti ar kitaip pašalinti želdinius augalų vegetacijos metu (išskyrus kirsti pavojų keliančius medžius);

114.4. fiziniams ir juridiniams asmenims savavališkai sodinti, persodinti, genėti, kirsti ar kitaip pašalinti želdinius;

114.5. leisti iš medžių sulą, pjaustinėti medžio žievę, daryti kitus mechaninius medžių pažeidimus;

114.6. kabinti ant medžių elektros laidus, sūpuokles, virves ir kita;

114.7. mindžioti gėlynus, vejas, skinti ir rauti gėles;

114.8. važinėti sportinėmis ir be variklio transporto priemonėmis, išskyrus takais;

114.9. plauti visų rūšių transporto priemones;

114.10. deginti atliekas, lapus, šakas;

114.11. kūrenti laužus ne tam skirtose vietose;

114.12. be leidimo statyti palapines, kioskus, laikinus statinius, reklaminius skydus;

114.13. sandėliuoti statybines ir kitas medžiagas, prekių atsargas ir tarą;

114.14. statyti motorines transporto priemones ne tam skirtose vietose, ant neuždengtų specialiomis grotelėmis pomedžių;

114.15. ganyti gyvulius;

114.16. sodinti teršiančius aplinką žiedadulkėmis, žiedynais ir vaisiais medžius ir krūmus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus; intensyviai

plintančius šaknų atžalomis augalus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus;

114.17. gaudyti ir naikinti paukščius, žvėris, smulkiają fauną, ardyti skruzdėlynus;

114.18. pilti šiukšles, buitines atliekas, pakuotes, sugrėbtus lapus, sniegą (išskyrus neužterštą druskomis ir nukastą nuo želdyne esančių takų) ir kt.;

114.19. valyti sniegą nuo stogų, neapsaugojus želdinių;

114.20. savavališkai sodinti, persodinti, genėti, kirsti ar kitaip pašalinti želdinius;

114.21. žaisti sportinius žaidimus tam nepritaikytose vietose.

115. Genint medžius, neleidžiama:

115.1. nupjauti medžio stiebą bet kokiam aukštyje, išskyrus viršūnių pažeminimą – kai medžius būtina žeminti: jie trukdo elektros energijos perdavimo ir ryšių oro linijoms, nudžiūvusi viršūnė. Tai atliekama nupjaunant iki 1,5–2 m ilgio viršūnės, žemiau pjūvio 1/5–1/3 likusios lajos dalyje išpjaunamos iš pagrindo visos šakos. Paliktos žemesniosios šakos su viršūnėmis negenimos. Po pirmo ir antro vegetacijos periodų susidarę vertikalieji ir šoniniai epikorminiai ūgliai trumpinami 1/2–1/3 jų ilgio;

115.2. taikyti genėjimo būdą, kada nupjaustomos storosios šakos, paliekant nuo stiebo išsišovusius kelmelius-stagarus.

116. Kertant ar genint medžius archeologinio paveldo objektų ar vietovių teritorijose draudžiama darbams naudoti sunkiąją ar kitą techniką, galinčią pažeisti kultūrinį sluoksnį, reljefą. Draudžiama rauti kelmus.

XIV SKYRIUS TAISYKLIŲ KONTROLĖ IR ATSAKOMYBĖ UŽ JŲ PAŽEIDIMUS

117. Šių Taisyklių laikymosi kontrolę pagal kompetenciją užtikrina VTS, seniūnai, Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos Kauno valdybos Raseinių aplinkos apsaugos inspekcija, Kultūros paveldo departamento Kauno teritorinis skyrius (kultūros paveldo teritorijoje)), Lietuvos transporto saugos administracijos regioninio padalinio atstovas (valstybinės reikšmės kelio juostoje ir valstybinės reikšmės kelio apsaugos zonoje), Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Raseinių rajono policijos komisariato pareigūnai.

118. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

119. Asmenys, pažeidę šias Taisykles, teisės aktų nustatyta tvarka privalo atlyginti žalą, padarytą gamtai, sunaikinus arba sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus.

120. Želdinių sunaikinimu yra laikomi tam tikrų medžio gyvybinių funkcijų pažeidimai, kurie nustatomi vadovaujantis Žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus, skaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. D1-269 „Dėl žalos aplinkai, sunaikinus ar sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus ir objektus, skaičiavimo metodikos patvirtinimo“.

121. Įmonės, teikiančios teritorijos priežiūros paslaugas (žolės šienavimo ir kitas), ir pažeidusios medžių gyvybines funkcijas, atsodina analogiškos rūšies medį arba atlygina atkuriamąją vertę.

122. Už saugotinių medžių ir krūmų atkuriamosios vertės atlyginimą, kitų įpareigojimų įvykdymą, kirtimą, genėjimą, kelmų išrovimą ar pažeminimą, duobių užlyginimą, želdinių tvarkymo metu paruoštos medienos bei kirtimo liekanų sutvarkymą ir visų išvardytų darbų arba paslaugų atlikimo kokybę atsako fiziniai ir juridiniai asmenys, kuriems buvo išduotas Leidimas ar Sprendimas.

123. Statybos objektus, kurių projektinėje dokumentacijoje numatytas teritorijos želdinimas, Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir projektų valdymo skyrius priima pasirašydamas statybos užbaigimo aktą tik tada, kai įvykdyti projektinėje dokumentacijoje numatyti želdinimo darbai. Kai objektas priimamas naudoti želdinimui nepalankiu metu, o želdinimo darbai objekte numatyti, statytojas pateikia savo prievolės garantiją. Planuoti darbai užbaigiami per artimiausią želdinimo sezoną, darbų įvykdymą kontroliuoja Strateginio planavimo ir projektų valdymo skyrius.

XV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

124. Šios Taisyklės gali būti keičiamos, pildomos ir naikinamos Savivaldybės tarybos sprendimu.

125. Taisyklių atskiri punktai galioja tiek, kiek neprieštarauja po Taisyklių patvirtinimo priimtiems aukštesniųjų valstybės institucijų norminiams aktams.

126. Sprendimai, priimti vadovaujantis Taisyklėmis, gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka.
